Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0182

Priporočilo o 81. zasedanju generalne skupščine Združenih narodov

Priporočilo Evropskega parlamenta z dne 20. maja 2026 Svetu, Komisiji in podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o 81. zasedanju generalne skupščine Združenih narodov (2025/2167(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju ustanovne listine Organizacije združenih narodov (OZN),

– ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in zlasti členov 21, 34 in 36,

– ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti členov 208, 214 in 220,

– ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah, njene preambule in 18. člena ter konvencij OZN o človekovih pravicah in pripadajočih izbirnih protokolov,

– ob upoštevanju agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 in ciljev trajnostnega razvoja,

– ob upoštevanju Pogodbe o trgovini z orožjem,

– ob upoštevanju Konvencije OZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk,

– ob upoštevanju 80. zasedanja generalne skupščine OZN in sporočila generalnega sekretarja, s katerim je obeležil 80. obletnico OZN,

– ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN 79/318 z dne 18. julija 2025 o pobudi ZN80,

– ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN ES-11/7 z dne 24. februarja 2025 o spodbujanju celovitega, pravičnega in trajnega miru v Ukrajini,

– ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN 79/174 z dne 17. decembra 2024 o svobodi veroizpovedi in prepričanja,

– ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN 79/1 z dne 22. septembra 2024 o paktu za prihodnost,

– ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN ES-11/4 z dne 12. oktobra 2022 o ozemeljski celovitosti Ukrajine,

– ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN 65/276 z dne 10. maja 2011 o sodelovanju Evropske unije pri delu OZN,

– ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN 377 (V) z dne 3. novembra 1950 z naslovom Združeni za mir,

– ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta OZN 1325 z dne 31. oktobra 2000 o ženskah, miru in varnosti,

– ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta OZN 2803 z dne 17. novembra 2025 o sprejetju načrta za premirje v Gazi,

– ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta OZN 2817 z dne 11. marca 2026 o razmerah v Somaliji,

– ob upoštevanju akcijskega načrta za pobudo ZN80 z dne 21. novembra 2025,

– ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN z dne 18. septembra 2025 z naslovom *Shifting Paradigms: United to Deliver* (Spreminjajoče se paradigme – združeni za doseganje rezultatov),

– ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN z dne 4. septembra 2025 o revidiranem načrtu prihodkov in odhodkov v zvezi s predlaganim programskim proračunom za leto 2026 in računom za podporo mirovnim operacijam za obdobje 2025–2026,

– ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN z dne 31. julija 2025 z naslovom Poročilo o pregledu izvajanja mandata,

– ob upoštevanju svojih resolucij z dne 21. januarja 2026 o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike – letno poročilo za leto 2025[1] ter o človekovih pravicah in demokraciji v svetu ter politiki Evropske unije na tem področju – letno poročilo za leto 2025[2],

– ob upoštevanju svojega priporočila Svetu z dne 9. junija 2021 o 75. in 76. zasedanju generalne skupščine OZN[3],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. oktobra 2024 o napačni

---

1 Sprejeta besedila, P10_TA(2026)0012.
2 Sprejeta besedila, P10_TA(2026)0014.
3 UL C 67, 8.2.2022, str. 150.

razlagi resolucije OZN 2758 s strani Ljudske republike Kitajske in njenih stalnih vojaških provokacijah okoli Tajvana[4],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2020 o enakosti spolov v zunanji in varnostni politiki EU[5], v kateri je omenjena feministična zunanja politika,

– ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 20. oktobra 2025 o nadgradnji strateškega partnerstva med EU in OZN za mir in varnost: skupne prednostne naloge za obdobje 2025–2028,

– ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 23. junija 2025 o prednostnih nalogah EU v okviru OZN med 80. zasedanjem generalne skupščine OZN, september 2025–september 2026,

– ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 27. januarja 2025 o prednostnih nalogah EU v forumih OZN za človekove pravice za leto 2025,

– ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 20. marca 2025,

– ob upoštevanju ustne predstavitve zaključkov predsednika Antónia Coste po neformalnem zasedanju članov Evropskega sveta 22. januarja 2026,

– ob upoštevanju člena 121 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A10-0103/2026),

A. ker je v sedanjih geopolitičnih razmerah izjemno pomembno, da se ohrani in okrepi mednarodni red, ki temelji na pravilih, ter zagotovi učinkovito delovanje medvladnih organizacij;

B. ker so demokracija, njeni sistemi, standardi in vrednote temeljni stebri sedanjega večstranskega sistema; ker demokracije spodbujajo večstranski sistem, ki temelji na pravilih, saj to koristi vsem stranem: ker je svet demokracij, ki ga razumemo v smislu zrelih demokratičnih sistemov, bistveno varnejši svet, saj ima na voljo močan sistem zavor in ravnovesij, ki preprečuje nepredvidljivo ravnanje avtokracij v mednarodnem okviru; ker na mednarodnem prizorišču demokracijo oblegajo avtoritarni, totalitarni in neliberalni režimi, ki jo napadajo znotraj in zunaj svojih meja;

C. ker se večstranski sistem srečuje z vse večjimi grožnjami, kot je ruska nezakonita vojaška agresija proti Ukrajini, ki pomeni napad na svetovni mir in varnostno arhitekturo, vključno z varnostnim svetom OZN, vse večji vpliv Kitajske in skrb vzbujajoč izstop ZDA iz mednarodnih organizacij, pa tudi zmanjšanje financiranja, ki vpliva

---

4 UL C, C/2025/487, 29.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/487/oj.

5 UL C 404, 6.10.2021, str. 202.

na kritična področja, kot so humanitarna pomoč, izobraževanje, podnebne spremembe, hibridne grožnje, mednarodno pravo, zdravje in vzpostavljanje miru; ker kritike sedanjega večstranskega sistema prihajajo tudi iz demokratičnih držav in od (naravnih) zaveznikov EU; ker je nezmožnost varnostnega sveta OZN in njegovih stalnih članic, da ukrepajo v primeru hudih kršitev ustanovne listine OZN, prispevala k temu, da javnost kritizira celotno OZN;

D. ker lahko uporaba gospodarskih orodij, kot so tarife, nadzor izvoza in sankcije, za doseganje geopolitičnih ciljev zunaj večstranskih okvirov oslabi Svetovno trgovinsko organizacijo, razdrobi svetovno gospodarstvo, poglobi svetovne neenakosti ter vpliva na države v razvoju in ranljivo prebivalstvo;

E. ker so poskusi slabitve mirovne strukture OZN, vključno z napadi na komisijo OZN za izgradnjo miru in širše strukture upravljanja miru, prizadevanja, da bi ogrozili zmogljivosti OZN za preprečevanje konfliktov, podpiranje pokonfliktne obnove ter zagotavljanje mednarodnega miru in varnosti;

F. ker globalizacija in izzivi, kot so podnebne spremembe, neširjenje orožja za množično uničevanje, pandemije, terorizem ter boj proti organiziranemu kriminalu, nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in trgovini z ljudmi ter upravljanje migracijskih tokov med drugim zahtevajo večstranske odzive; ker je zmožnost mednarodne skupnosti za učinkovito odzivanje na take krize zaradi zmanjšanja financiranja in umikov iz ključnih večstranskih organov in platform oslabljena;

G. ker je sistem OZN temelj sedanjega večstranskega sistema; ker sistem OZN ostaja najprimernejši okvir za premik naprej pri doseganju njegovih glavnih ciljev spodbujanja miru, človekovih pravic in trajnostnega razvoja na svetovni ravni; ker se zdi, da je struktura sistema OZN „utrujena”, deloma zato, ker se ni prilagodila novim mednarodnim akterjem, ki z njo delijo ista načela, kot je EU;

H. ker je varnostni svet OZN zelo pomemben organ za ohranjanje mednarodnega miru in varnosti ter bi moral glede na resnost in zapletenost sedanjih izzivov imeti učinkovitejšo in odločnejšo vlogo;

I. ker je reforma sistema OZN potrebna, da bo ustrezal svojemu namenu; ker je pobuda ZN80 dobrodošla, saj od OZN ni mogoče pričakovati, da bo z manj sredstvi storila več;

J. ker izjave in dejanja, ki grozijo suverenosti in ozemeljski celovitosti Kraljevine Danske in Grenlandije in pravici prebivalcev Grenlandije do samoodločbe, pomenijo kršitev temeljnih načel mednarodnega prava, vključno s spoštovanjem suverenosti, ozemeljske celovitosti in samoodločbe, ter prispevajo k normalizaciji prisilne diplomacije;

K. ker je varnostni svet OZN v resoluciji 2803 pozdravil ustanovitev

odbora za mir kot prehodne uprave z mednarodno pravno osebnostjo, ki določa okvir in usklajuje financiranje za obnovo Gaze v skladu s celovitim načrtom in, na način, ki je skladen z ustreznimi mednarodnimi pravnimi načeli, za verodostojno pot do rešitve z dvema državama; ker je predsednik Evropskega sveta António Costa med drugim izrazil resne pomisleke glede številnih elementov listine odbora za mir v zvezi z njenim področjem uporabe, upravljanjem in združljivostjo z ustanovno listino OZN; ker Parlament izraža solidarnost z žrtvami nasilja naseljencev na Zahodnem bregu;

L. ker je Trumpova administracija avgusta 2025 palestinskemu predsedniku Mahmudu Abasu in 80 palestinskim uradnikom preprečila udeležbo na srečanju svetovnih voditeljev na generalni skupščini Združenih narodov v New Yorku; ker je treba vedno spoštovati načeli vključenosti in univerzalnosti, na katerih temelji sistem OZN;

M. ker EU ostaja zavezana mednarodnemu pravu in ustanovni listini OZN ter njenim pravilom in načelom, vključno s suverenostjo, ozemeljsko celovitostjo in samoodločbo, pa tudi človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami, ter odločno podpira večstranski sistem, ki temelji na mednarodnem pravu in v središču katerega je OZN;

N. ker bi morala imeti EU kot globalni akter močnejšo vlogo v OZN; ker EU postopoma povečuje svoje varnostne in obrambne zmogljivosti, da bi prevzela večjo odgovornost pri preprečevanju konfliktov, kriznem upravljanju, obrambi in izgradnji miru;

O. ker se zdi bistveno, da EU okrepi sodelovanje z vsemi partnerji, tudi z OZN in njenimi agencijami, da bi skupaj pospešili proces notranjih reform te organizacije in tako zagotovili, da bo OZN ostala uspešna, stroškovno učinkovita in sposobna obravnavati vse večje svetovne izzive našega časa;

P. ker je Odbor Parlamenta za zunanje zadeve (AFET) med drugim odgovoren za odnose z OZN v zvezi z zadevami, ki so v njegovi pristojnosti, ter za spodbujanje, izvajanje in spremljanje skupne zunanje in varnostne politike EU, tudi z izmenjavami z mednarodnimi partnerji in parlamentarno diplomacijo; ker je letno zasedanje generalne skupščine OZN ključni večstranski forum za spodbujanje prednostnih nalog zunanje politike EU in parlamentarni nadzor; ker bi glede na navedeno redne misije odbora AFET na zasedanja generalne skupščine OZN podprle ta mandat, Parlamentu pa omogočile stike s sogovorniki, okrepile vlogo Parlamenta v večstranskih zadevah ter podprle zavezanost EU učinkovitemu in skladnemu zunanjemu delovanju;

1. priporoča, naj Svet, Komisija in podpredsednica Komisije/visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko:

Zaščita in krepitev večstranskosti

(a) še naprej podpirajo učinkovito večstranskost, v katerem so pravo in norme močnejši od konflikta, v njegovem središču pa je OZN in ga dopolnjujejo dvostranski odnosi EU s tretjimi državami, da bi dali prednost učinkovitosti, spodbujanju in zagovarjanju mednarodnega prava ter spoštovanju pravil in načel ustanovne listine OZN, vključno s suverenostjo, ozemeljsko celovitostjo (med drugim pomorskih območij, kot so opredeljena v konvenciji Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu), neuporabo sile, politično neodvisnostjo, samoodločbo ter varstvom človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ter nasprotujejo prisilni diplomaciji in poskusom katere koli države, da bi spodkopala ali načela na pravilih temelječ mednarodni red;

(b) še naprej odločno zagovarjajo spoštovanje, varstvo in uresničevanje univerzalnih človekovih pravic, demokracije, človekovega dostojanstva, enakosti in pravne države ter vključujočih, verodostojnih in preglednih volilnih procesov v skladu s sklepi Sveta o prednostnih nalogah EU v forumih OZN za človekove pravice za leto 2025; odločno podpirajo načelo, da so človekove pravice, najsi bodo državljanske, kulturne, ekonomske, politične ali socialne, univerzalne, nedeljive, soodvisne in medsebojno povezane;

(c) ponovno potrdijo bistveno vlogo večstranskih organizacij kot nepogrešljivih platform za reševanje konfliktov in globalno upravljanje ter za odzivanje na velike svetovne izzive, kot so podnebne spremembe, upravljanje migracijskih tokov, zagotavljanje neširjenje orožja za množično uničevanje, pandemije, terorizem ter boj proti organiziranemu kriminalu in nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami ter da v tesnem sodelovanju s podobno mislečimi partnerji EU predlagajo pionirske večstranske pobude, ki bodo trdno zasidrane v svetovnih pravilih in prispevale k varnosti in blaginji Evrope;

(d) poudarijo, da so stabilen, zanesljiv in pravičen večstranski sistem in večstranski forumi, kot je OZN, bistveni za zagotavljanje miru in varnosti v času povečanih geopolitičnih napetosti in žarišč večplastnih humanitarnih kriz po vsem svetu ter morajo biti del varnostne strukture EU;

(e) se z zaskrbljenostjo seznanijo s poskusi različnih akterjev, da bi omajali legitimnost, avtoriteto in univerzalnost OZN, oslabili strukture za upravljanje miru in politizirali delovanje organov OZN;

(f) priznajo negativni vpliv, ki ga imajo zamude pri plačilih ali to, da

glavne plačnice niso plačale svojih prispevkov; poudarijo, kako pomembno je odločno sodelovanje ZDA pri zagotavljanju finančne vzdržnosti sistema OZN, hkrati pa zavrnejo vse poskuse, da bi oslabili večstransko sodelovanje v času, ko je najbolj potrebno, in ovirali uresničevanje mandata OZN, zlasti na humanitarnem področju; poudarijo, da je treba dejavno omejiti prizadevanja avtoritarnih in revizionističnih akterjev, da bi izkoristili vsakršen umik zahodnih sil iz mednarodnih organizacij ali manjšega sodelovanja v njih;

(g) storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi čim prej zapolnili proračunsko vrzel za leto 2025 ter s tem preprečili finančni zlom in zagotovili neprekinjeno izvajanje programov po vsem svetu, učinkovitih operacij sedeža OZN in organizacijo 81. zasedanja generalne skupščine OZN;

(h) poudarijo pomen spodbujanja enakosti spolov, krepitve vloge žensk in mladih ter celovitega izvajanja ustreznih mednarodnih zavez, vključno z agendo za ženske, mir in varnost, agendo za mlade, mir in varnost ter agendo OZN za ženske; dejavno podprejo vključevanje načela enakosti spolov v vse politike in programe OZN ter zagotovijo enakopravno udeležbo žensk in mladih na vodstvenih položajih in v večstranskih postopkih odločanja, tudi s strukturiranimi svetovalnimi mehanizmi za mlade, ustreznim financiranjem ter varstvom in spodbujanjem pravic žensk in deklic v skladu z mednarodnimi standardi; priznajo, da oboroženi spopadi nesorazmerno prizadenejo ženske in deklice, ki pa so tudi močne nosilke sprememb pri preprečevanju konfliktov, mediaciji, vzpostavljanju miru in okrevanju po konfliktih; pozivajo k polni, enakopravni in smiselni udeležbi žensk v mirovnih procesih in odločanju ter k ustreznemu financiranju in odgovornosti za izvajanje zavez glede pravic žensk, miru in varnosti v vseh mirovnih operacijah OZN in prizadevanjih za mediacijo;

(i) poudarijo strateški pomen prihodnjega izbora naslednjega generalnega sekretarja OZN; delujejo usklajeno in pregledno v podporo odprtemu, vključujočemu in na dosežkih temelječemu izbirnemu postopku, da bi zagotovili imenovanje kandidata z dokazanimi vodstvenimi sposobnostmi, ki je neodvisen in zavezan ustanovni listini OZN, mednarodnemu pravu in učinkoviti večstranskosti ter bo sposoben voditi prenovo OZN, izboljšati preprečevanje konfliktov in se odločno odzvati na sedanje in nastajajoče svetovne varnostne izzive; ustrezno upoštevajo spodbujanje enakosti spolov, kadar so kandidati enako dobro usposobljeni, tudi z namenom imenovanja ženske za generalno sekretarko;

Reforma sistema OZN

(j) podprejo ambiciozne reforme sistema OZN in sodelujejo z državami članicami OZN, sistemom OZN in generalnim sekretarjem OZN, da bi pospešili program reform ZN80 in omogočili, da bo OZN sposobna učinkovito uresničevati tri stebre – mir in varnost, trajnostni razvoj in človekove pravice – in da bo uspešnejša, učinkovitejša, bolj nepristranska, pregledna, finančno vzdržna in odzivna ter sposobna obravnavati sedanje in nastajajoče svetovne izzive;

(k) se seznanijo z naslednjimi koraki akcijskega načrta pobude ZN80 in pri njih sodelujejo ter tako preprečijo, da bi pri tem šlo zgolj za prerazporejanje proračunskih sredstev, kar bi ogrozila njeno dobro delovanje na ključnih področjih, kot so človekove pravice; dejavno sodelujejo v vseh razpravah o reformi sistema finančnih prispevkov in vračanja v proračun OZN, da bi zagotovili pravočasnejše zbiranje in učinkovito dodeljevanje sredstev, s čimer bi odpravili pomisleke o tem, ali so prispevki za OZN dobro porabljeni;

(l) poudarijo, da mora EU ob umiku drugih svetovnih akterjev, zlasti naših tradicionalnih zaveznikov, prevzeti večjo odgovornost za podporo, financiranje in krepitev večstranskih institucij, vključno z OZN, zlasti z reformo varnostnega sveta, da bi bolje odražal današnji svet, ter z ohranjanjem in povečanjem osnovne podpore OZN in njenim agencijam; v zvezi s tem naj sodelujejo s tretjimi državami, kot sta Kitajska in ZDA, da bi zagotovili, da bodo njihovi prostovoljni prispevki v sistem OZN sorazmerni z njihovim gospodarskim razvojem in njihovo pomembno vlogo, ki jo imajo kot članice varnostnega sveta OZN; opozorijo na temeljno vlogo, ki so jo imele ZDA pri izgradnji sistema OZN; izrazijo zaskrbljenost, ker je naša zaveznica spremenila odnos do OZN in širšega večstranskega sistema; pozovejo Združene države Amerike, naj kot stalna članica varnostnega sveta OZN izpolnijo svoje obveznosti, spoštujejo na pravilih temelječ mednarodni red, upoštevajo mednarodno pravo ter dejavno prispevajo k miru;

(m) ponovno potrdijo svojo zavezanost paktu za prihodnost kot pomembnemu koraku k oživitvi OZN, uresničevanju Agende 2030 in ciljev trajnostnega razvoja ter ohranjanju mednarodnega miru in varnosti;

(n) poudarjajo, da sta zakonitost in vzdržnost mednarodnega reda odvisni od celovite reforme varnostnega sveta OZN, da bi postal bolj učinkovit, vključujoč, pregleden, demokratičen in odgovoren ter tako bolje odražal današnjo svetovno stvarnost in da bi se vzpostavili pogoji za dosledno omejevanje uporabe veta, kadar ovira bistvene ukrepe OZN, zlasti v primeru vojnih hudodelstev in hudodelstev zoper človečnost, s ciljem njegove popolne odprave v prihodnosti; poudarijo, da je Rusija izgubila moralno

legitimnost kot stalna članica varnostnega sveta OZN, ker je očitno kršila temeljna načela ustanovne listine OZN, zlasti z vojaško agresijo proti Ukrajini, in z vetom blokirala sklepe o lastnih nezakonitih dejanjih;

(o) si v okviru prihodnje sporazumne reforme varnostnega sveta Združenih narodov prizadevajo za stalni sedež EU v tem organu, poleg sedeža, ki ga že ima Francija; prizadevajo za vzpostavitev stalnega sedeža EU v vseh večstranskih forumih, da bi utrdili vlogo EU kot sogovornice s tretjimi državami;

(p) pozdravijo vlogo OZN in njenih agencij, zlasti na konfliktnih območjih; okrepijo podporo multilateralizmu z okrepitvijo politične in finančne podpore delu OZN in njenih agencij, ob tem pa poudarijo, da je treba obravnavati sistemsko razdrobljenost med organizacijami in znotraj njih, podvajanje in neusklajenost mandatov in financiranja v vseh strukturah in organih OZN; zagotovijo, da bo naslednji večletni finančni okvir OZN in njenim agencijam zagotovil namensko, zadostno in predvidljivo financiranje;

(q) zagovarjajo stališče, da je položaj Rusije kot stalne članice varnostnega sveta OZN pravno vprašljiv, saj je v členu 23 ustanovne listine OZN kot stalna članica navedena Sovjetska zveza, in ne Rusija;

(r) spodbudijo države članice k usklajevanju in sinhronizaciji svojih ukrepov v organih in agencijah OZN ter k prizadevanjem za reformo sistema posebnih poročevalcev OZN; ponovno poudarijo, kako pomembno je, da se vse države ponovno zavežejo zagotavljanju polnega dostopa posebnim poročevalcem OZN; sprejmejo postopke za učinkovito obravnavo morebitnih pristranskosti, neučinkovitosti, ovir ali omejitev, ki bi lahko ogrozile mandat agencij OZN, tudi v zvezi s prispevki in financiranjem EU, ter zagotovijo ustrezno preverjanje in nadzor osebja;

(s) še naprej krepijo sodelovanje s partnerji, zlasti podobno mislečimi državami in tistimi, ki so pripravljene spoštovati večstranski sistem, prispevati k njemu in ga krepiti, da bi dosegli soglasje in spodbujali učinkovit večstranski red; poudarijo, da mora takšno sodelovanje temeljiti na spoštovanju večstranskosti, mednarodnega prava, človekovih pravic in skupnega odločanja v mednarodnih institucijah, hkrati pa zagotoviti, da EU razvije politične, finančne in institucionalne zmogljivosti za samostojno delovanje, kadar se partnerice umaknejo iz večstranskih okvirov, jih rušijo ali instrumentalizirajo; poudarijo, da je spoštovanje večstranskih institucij, mednarodnega prava in suverene enakosti držav nujno za svetovni mir, varnost in trajnostni razvoj;

(t) kot EU nujno vzpostavijo pristno in strukturirano sodelovanje s svetovnim jugom kot enakovrednimi partnerji pri globalnem upravljanju, tudi z večjo zastopanostjo v organih odločanja, pravičnim dostopom do financiranja in tehnologije ter soodgovornostjo za mednarodne pobude na področjih, kot so razvoj, podnebni ukrepi, digitalno upravljanje in vzpostavljanje miru; sodelujejo z državami članicami pri krepitvi sodelovanja EU v teh državah;

(u) okrepijo usklajevanje z latinskoameriškimi državami, s katerimi ima EU številne vezi in si deli skupno vizijo mednarodnega reda, ki temelji na pravilih in multilateralizmu, saj imata obe regiji skupaj tretjino glasovalnih pravic v OZN;

(v) opozorijo, da je varnostni svet OZN, zlasti njegove stalne članice, odgovoren za ohranjanje mednarodnega miru in varnosti ter zagotavljanje odgovornosti za kršitve mednarodnega prava, pri čemer se mora vzdržati dvojnih meril in selektivne uporabe mednarodnih pravil; preučijo načine za okrepitev vloge generalne skupščine OZN na tem področju z inovativnimi in demokratičnimi sistemi glasovanja, pri katerih lahko kvalificirana večina generalne skupščine OZN v skladu z doktrino „Združeni za mir“ odpravi blokado z vetom v varnostnem svetu OZN;

(w) podprejo „odgovornost zaščititi“ kot nastajajočo normo, ki sta jo predlagala Visoki odbor za preučitev groženj, izzivov in sprememb in Mednarodna komisija o intervencijah in državni suverenosti, ter priporočijo, naj bo ta odgovornost znotraj okvira OZN podlaga za skupno ukrepanje za zaščito prebivalstva v resni nevarnosti, kadar njihove vlade ne morejo ali nočejo ukrepati;

Mir in varnost

(x) ponovno strogo obsodijo nezakonito rusko vojaško agresijo proti Ukrajini in njene napade na svetovno mirovno in varnostno arhitekturo, vključno z instrumenti varnostnega sveta OZN; se zavzemajo za popolno premirje, da bi ublažili trpljenje civilistov, in za celovit, pravičen in trajen mir za Ukrajino, vključno s trdnimi varnostnimi jamstvi na podlagi ustanovne listine OZN in mednarodnega prava, ki bodo preprečila morebitno ponovno agresijo in se ji takoj zoperstavila, pri čemer je treba zagotoviti celovito odgovornost za vojne zločine, vrnitev ugrabljenih ukrajinskih otrok, zaprtih civilistov in vojnih ujetnikov; podprejo OZN pri opredelitvi pravnih mehanizmov za uporabo zamrznjenih ruskih sredstev za obnovo Ukrajine, ne da bi se državam članicam EU naložilo finančno breme; si prizadevajo za obsodbo kibernetskih napadov na subjekte in posameznike iz tretjih držav, ki so jih zagrešili Rusija in njeni zavezniki;

(y) poudarijo, da je arktična regija območje vse večjih geopolitičnih napetosti, ki jih zaznamujeta konkurenca na področju naravnih virov in bolj množična vojaška navzočnost; izrazijo resno zaskrbljenost zaradi destabilizirajočih varnostnih in strateških dejavnosti Rusije v regiji; poudarijo pomen spoštovanja suverenosti, ozemeljske celovitosti Kraljevine Danske in Grenlandije ter pravice prebivalcev Grenlandije do samoodločbe ter ugotovijo, da prebivalci odločno nasprotujejo vsem zunanjim poskusom spremembe tega statusa brez njihove prostovoljne privolitve; pozivajo EU in njene partnerje, naj podprejo Dansko in Grenlandijo pri varovanju stabilnosti regije pred zunanjimi geopolitičnimi pritiski, tudi z okrepljenim sodelovanjem na Arktiki; poudarijo, da se morata EU in OZN bolj osredotočiti na stabilnost, konstruktivni dialog in spoštovanje mednarodnega prava in ustanovne listine OZN v arktičnih zadevah;

(z) dejavno podpirajo tesnejše sodelovanje v podporo Gruziji v OZN, in opozarjajo, da približno 20 % gruzijskega mednarodno priznanega ozemlja še vedno nezakonito zaseda Rusija; se oprejo na soglasno resolucijo Sveta OZN za človekove pravice iz leta 2024 o sodelovanju z Gruzijo, ki poziva k takojšnjemu in neoviranemu dostopu mednarodnih mehanizmov za človekove pravice do zasedenih regij in opozarjajo na nenehne kršitve, tudi zoper etnične Gruzijce v Abhaziji in regiji Chinvali; sodelujejo s partnerji v okviru OZN, da bi okrepili spremljanje in odgovornost, ohranili suverenost in ozemeljsko celovitost Gruzije, obravnavali razmere na področju človekovih pravic na zasedenih območjih in podprli varno in dostojno vrnitev notranje razseljenih oseb ob polnem spoštovanju mednarodnega prava in ustanovne listine OZN;

(aa) izrazijo globoko zaskrbljenost zaradi nenehnih vojaških dejavnosti na Bližnjem vzhodu, vključno z destabilizacijsko vlogo Irana in njegovih regionalnih posrednikov v obliki terorističnih organizacij; poudarijo, da se napadi Združenih držav Amerike in Izraela izvajajo zunaj večstranskega sistema, ki temelji na pravilih; izrazijo, da so popolnoma solidarni z iranskim ljudstvom in da ga podpirajo, ostro obsodijo iranski režim zaradi nasilnega zatiranja miroljubnih protestov, množičnih pobojev, samovoljnih pridržanj in usmrtitev, ter pozovejo k vzpostavitvi neodvisne misije OZN za ugotavljanje dejstev in polnemu sodelovanju z njo, da bi zagotovili odgovornost za vse hude kršitve mednarodnega prava o človekovih pravicah in mednarodnega humanitarnega prava; pozdravijo sprejetje resolucije varnostnega sveta OZN 2817 (2026), ki najostreje obsoja in zahteva takojšnje prenehanje iranskih napadov na Bahrajn, Kuvajt, Oman, Katar, Saudovo Arabijo, Združene arabske emirate, Jordanijo in Irak; obsodijo tudi iranski napad na Izrael; okrepijo diplomatska prizadevanja v večstranskih forumih in si prizadevajo za tesnejše sodelovanje s partnerji EU v regiji, da bi podprli umirjanje

razmer, obnovo, smiseln dialog in trajnostno regionalno stabilnost v skladu z mednarodnim pravom in načeli OZN; razmislijo o okrepitvi libanonskih državnih struktur, ki so ključne za stabilnost, in sicer s celovitim izvajanjem resolucij Varnostnega sveta OZN št. 1701, št. 1559 in št. 1680, razorožitvijo oboroženih nedržavnih akterjev, vključno z uničenjem vojaške infrastrukture Hezbolaha, polno napotitvijo libanonskih oboroženih sil, tudi na jugu, in na prošnjo Libanona ustrezno mednarodno podporo v skladu z resolucijo Varnostnega sveta OZN št. 1701, hkrati pa podprejo prizadevanja za trajno rešitev spora z Izraelom;

(ab) pozovejo varnostni svet OZN, naj razmere v Iranu predloži Mednarodnemu kazenskemu sodišču in mu tako podeli pristojnost za kazniva dejanja, storjena v okviru mednarodnega oboroženega spopada in njegove širše regionalne razsežnosti, da bi zagotovili odgovornost za vojna hudodelstva, hudodelstva zoper človečnost in druge hude kršitve mednarodnega kazenskega prava, ki so jih storile vse strani, vključno z državnimi in nedržavnimi akterji; poudarijo, da je treba v okviru teh mednarodnih prizadevanj za ugotavljanje odgovornosti obravnavati obsežne uboje, ki so jih iranske varnostne sile januarja 2026 zagrešile nad civilnim prebivalstvom;

(ac) ostro obsodijo napade na civilne objekte, vključno s šolami in stanovanjskimi območji, zaradi katerih umirajo otroci in ki lahko pomenijo hude kršitve mednarodnega humanitarnega prava; opozorijo, da je prepoved namernega napadanja civilnih objektov eno od najbolj temeljnih načel mednarodnega humanitarnega prava, in opomnijo, da so otroci po mednarodnem pravu upravičeni do posebne zaščite, ter pozovejo k popolni odgovornosti za vse kršitve, storjene proti otrokom;

(ad) se seznanijo z resolucijo varnostnega sveta OZN 2803 z dne 17. novembra 2025 o celovitem načrtu za končanje konflikta v Gazi; poudarijo pomen nadaljnjega preučevanja sinergij in sodelovanja med vsemi novimi mehanizmi in obstoječimi mednarodnimi mirovnimi in varnostnimi strukturami v skladu z ustanovno listino OZN; dejavno sodelujejo z državami članicami, da bi dosegli trajno premirje, ki se bo učinkovito izvajalo in spoštovalo, ter popolno uresničitev dvodržavne rešitve; poudarijo, da je za trajnostno prihodnost Gaze potrebna demilitarizacija Hamasa in drugih oboroženih skupin v Gazi ter da te skupine ne bi smele imeti nobene vloge pri upravljanju in vodenju ozemlja; obsodijo vse kršitve mednarodnega humanitarnega prava, vključno z vojnimi zločini;

(ae) obsodijo enostranske ukrepe Izraela za povečanje svojega ozemlja na Zahodnem bregu, širitev izraelskih naselbin na Zahodnem bregu, ki jih je Meddržavno sodišče v svetovalnem

mnenju z dne 19. julija 2024 razglasilo za nezakonite, stopnjevanje nasilja ekstremističnih naseljencev in prisilno razseljevanje Palestincev ter zakon o razširitvi uporabe smrtne kazni v okviru vojaških in civilnih sodišč, ki ga je sprejel izraelski parlament; si dejavno prizadevajo, da bi v okviru globalnega režima sankcij na področju človekovih pravic sprejeli usmerjene omejevalne ukrepe varnostnega sveta OZN proti nasilnim izraelskim naseljencem, odgovornim za napade na Palestince na Zahodnem bregu, v skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 11. maja 2026; pozovejo vse strani, naj izpolnijo vse svoje obveznosti v skladu z mednarodnim pravom, da bi dosegli pravičen, celovit in trajen mir na podlagi dvodržavne rešitve; v prihodnjem večletnem finančnem okviru odobrijo instrument EU za obnovo Gaze, ki bo zagotavljal zadostno in predvidljivo finančno podporo za obnovo in demokratično palestinsko upravljanje ter prispeval k uresničitvi dvodržavne rešitve;

(af) ponovno potrdijo vlogo Agencije Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (v nadaljnjem besedilu: UNRWA) pri nudenju humanitarne pomoči in osnovnih storitev, vključno z zdravstveno oskrbo in izobraževanjem, palestinskim beguncem v Gazi in širši regiji, pri čemer naj upoštevajo, da trenutno ni druge možne alternative, ki bi nadomestila njene funkcije; še naprej spremljajo delo in nepristranskost UNRWA ter zagotavljajo verodostojna varnostna jamstva in popolno skladnost z mednarodnim pravom, vključno z izvajanjem priporočil iz poročila, ki ga je pripravila Catherine Colonna; v zvezi s tem pozdravijo poročila o napredku ter pozovejo k celovitemu in hitremu sprejetju priporočil iz poročila o krepitvi zaščitnih ukrepov za nevtralnost in sistemov notranje kontrole v okviru UNWRA; spremljajo uporabo akcijskega načrta, ki ga je predstavila UNRWA; pozovejo k ponovni vzpostavitvi celotnega mandata in financiranja UNRWA z močnim nadzorom in odgovornostjo; poudarijo, da vsaka oblika sodelovanja s terorizmom ali strpnosti do njega v osnovi spodkopava humanitarna načela, regionalno stabilnost in obete za mir;

(ag) gradijo na stalnem sodelovanju Komisije z ustreznimi izobraževalnimi organi in poudarjajo pomen zavzemanja za učne načrte, ki spodbujajo sobivanje, strpnost in spravo ter spoštovanje človekovih pravic v Izraelu in Palestini v skladu s standardi Unesca; pozdravijo stalno sodelovanje Komisije s Palestinsko upravo pri reformi učnih načrtov in oprijemljiv napredek iz poročila za leto 2025, vključno s tekočim pregledom in spremembo učbenikov s strani palestinskega ministrstva za izobraževanje in visoko šolstvo, da se zagotovi uskladitev s standardi Unesca; pozovejo Palestinsko upravo, naj odstrani vse izobraževalno gradivo in vsebine, ki ne izpolnjujejo standardov Unesca, zlasti tiste, ki vsebujejo antisemitizem in pozive k

nasilju in terorizmu in ki jim otroci ne bi smeli biti izpostavljeni; poudarijo, da je pomembno obsoditi in izkoreniniti vse oblike sovražnega govora in nasilnega vedenja na obeh straneh – izraelski in palestinski –, ne glede na kontekst; poudarijo pomen izobraževanja pri ustvarjanju obetov za dvodržavno rešitev; ponovno poudarijo stališče EU, da morajo biti vsi učbeniki in šolsko gradivo na obeh straneh v skladu s standardi Unesca glede miru, strpnosti, sobivanja in nenasilja;

(ah) ponovno potrdijo, da je EU povsem zavezana spoštovanju suverenosti, neodvisnosti in ozemeljske celovitosti vseh svojih držav članic v skladu z ustanovno listino OZN; poudarijo, da neprekinjena nezakonita prisotnost turške vojske na ozemlju Republike Ciper, ki je država članica EU, pomeni kršitev mednarodnega prava in temeljnih človekovih pravic, zato naj pozovejo k takojšnjemu in popolnemu umiku turških okupacijskih sil, pravici vseh beguncev do vrnitve domov in ugotavljanju usode vseh pogrešanih oseb; še naprej podpirajo hitro nadaljevanje pogovorov o rešitvi ciprskega vprašanja v okviru, dogovorjenem v OZN, na podlagi federacije dveh območij in dveh skupnosti s politično enakostjo v skladu z ustreznimi resolucijami OZN ter svarijo pred enostranskimi ukrepi, ki niso skladni z mirno rešitvijo; pozivajo k spoštovanju statusa varovalnega pasu in mandata mirovnih sil OZN na Cipru; podpirajo delo osebne odposlanke generalnega sekretarja OZN za Ciper in posebnega odposlanca EU za Ciper;

(ai) odločno obsodijo imenovanje predstavnikov držav, ki sistematično diskriminirajo ženske, na funkcije ali vodilne položaje v organih OZN za pravice žensk in človekove pravice;

(aj) poudarijo, da je politična in varnostna tranzicija v Siriji še vedno krhka in jo še naprej zaznamujejo negotovost, hude kršitve človekovih pravic, razseljevanje ter napadi na verske in etnične skupnosti; podprejo raznoliko sirsko družbo, ki je več kot desetletje trpela zaradi terorističnih skupin in Asadovega režima, ki sta ga podpirala Iran in Rusija; podprejo vključujoč politični proces pod sirskim vodstvom in odgovornostjo, ki bo zagotavljal ozemeljsko celovitost, tranzicijsko pravičnost in spravo; pozovejo sirske oblasti, naj v odločanje vključijo vse dele sirske družbe ter zagotovijo hitre, pregledne in neodvisne preiskave dejanj proti verskim in etničnim skupnostim za boj proti sektaškemu nasilju in nekaznovanju; poudarijo, da je v podporo temu procesu potrebno usklajeno sodelovanje EU in OZN, vključno s sporazumom o integraciji z dne 29. januarja 2026 med sirsko prehodno vlado in kurdsko upravo;

(ak) ponovno poudarijo, da se mednarodni mehanizmi za človekove pravice ne smejo uporabljati za ustvarjanje dejanskih migracijskih pravic ali spodkopavanje suverene pravice držav,

da nadzorujejo svoje meje in migracijske politike;

(al) ohranijo odločno držo proti dejanskim oblastem v Afganistanu in vse slabšim humanitarnim razmeram; nadaljujejo in povečajo podporo EU afganistanskemu prebivalstvu, zlasti ženskam in deklicam, katerih pravice talibani vztrajno kršijo; pozovejo talibane, naj odpravijo omejitve, ki ženskam in dekletom omejujejo enak dostop do izobraževanja in udeležbe v javnem življenju; vztrajajo pri ohranjanju strogo pogojnega sodelovanja z dejanskimi oblastmi v skladu z merili, ki jih je določila EU, in priporočili posebnega poročevalca OZN; poskrbijo, da bodo dejanske oblasti v Afganistanu odgovarjale za svoja dejanja na podlagi preiskav, ki jih izvajata Mednarodno kazensko sodišče in neodvisni preiskovalni mehanizem OZN;

(am) se angažirajo z diplomatskimi prizadevanji, da bi preprečili nadaljnje zaostrovanje razmer v Tajvanski ožini in Južnokitajskem morju, ter nasprotujejo vsem enostranskim spremembam obstoječega stanja s silo ali prisilo; sodelujejo s podobno mislečimi partnerji, da bi okrepili stabilnost in varnost v regiji in spodbudili odvračanje od prisilnih ali vojaških ukrepov; še naprej zagovarjajo načelo prepovedi uporabe sile, kodificirano v ustanovni listini OZN; poudarijo, da resolucija OZN 2758 ne določa suverenosti Tajvana niti ga ne omenja, in da se ne more uporabiti za izključitev Tajvana iz mednarodnega sistema; okrepijo podporo EU za smiselno sodelovanje Tajvana v mednarodnih organizacijah, katerih članstvo ali dejavnosti niso omejene na države, vključno s tistimi, v katerih je mogoč status opazovalca, v korist mednarodne skupnosti; pozovejo OZN, naj aktivistom, predstavnikom civilne družbe in novinarjem s tajvanskim potnim listom omogočijo dostop do dogodkov OZN;

(an) spodbujajo Kraljevino Tajsko in Kraljevino Kambodžo, naj vse spore rešujeta mirno in z diplomatskim dialogom, pri tem pa v celoti izkoristita uveljavljene dvostranske, regionalne in mednarodne mehanizme v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov ter ustreznimi pogodbami in sporazumi;

(ao) okrepijo vlogo Unije kot najustreznejše varnostne partnerice Afrike s krepitvijo sodelovanja med EU, Afriško unijo in Združenimi narodi pri preprečevanju konfliktov, mediaciji in odzivanju na krize, vključno s predvidljivim in trajnostnim financiranjem mirovnih operacij pod afriškim vodstvom, zlasti prek Afriške strukture za mir in varnost ter po potrebi prispevkov, ki jih oceni OZN; obravnavajo akutne in medsebojno povezane varnostne in humanitarne krize v Sahelu, Afriškem rogu, Sudanu in Demokratični republiki Kongo, vključno s širjenjem džihadističnega terorizma, nasilnega ekstremizma, vojaških udarov in nestabilnosti držav; izrecno obsodijo nadaljevanje nasilja in negotovosti na vzhodu Demokratične

republike Kongo, prevzamejo dejavno in usklajeno vlogo v mirovnem procesu ter pozovejo k obnovitvi mednarodnih prizadevanj za spodbujanje pravice in boj proti nekaznovanju ter zagotovijo celovito nadaljnje ukrepanje na podlagi poročila OZN o pregledu stanja, vključno s sankcijami; pozovejo k razširitvi režima embarga na orožje, ki trenutno velja za Darfur, na preostali del Sudana, da bi dosegli trajno prekinitev ognja v Sudanu; se odzovejo na varnostni vakuum, ki se je še povečal zaradi umika mednarodnih misij in vse večje prisotnosti destabilizirajočih zunanjih akterjev, vključno z ruskimi najemniškimi mrežami in hibridnim vmešavanjem; zagotovijo, da bodo vsa varnostna prizadevanja EU temeljila na lokalni odgovornosti, demokratični odgovornosti, vključevanju načela enakosti spolov ter povezavi med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom v skladu z okvirom OZN za izgradnjo miru ter okvirom za ženske, mir in varnost;

(ap) še naprej sodelujejo z OZN pri reševanju svetovnih varnostnih izzivov s preprečevanjem konfliktov, mediacijo, vzpostavljanjem miru, kriznim upravljanjem in bojem proti terorizmu v skladu s strateškim partnerstvom med EU in OZN za mir in varnost; priznajo bistveno vlogo mirovnih operacij OZN in izkoristijo pregled prihodnosti teh operacij za zagotovitev, da bodo prilagojene današnji varnostni krajini; pozovejo k vzpostavitvi potrebnih pravnih instrumentov za opredelitev področja uporabe in uporabnosti načela samoobrambe, da bi ustrezno obravnavali grožnje, ki jih predstavljajo nedržavni akterji v dobi vse pogostejšega asimetričnega vojskovanja in hibridnih ukrepov; poudarijo, da sta podpora demokraciji in varnost na mednarodnem prizorišču medsebojno povezani; povečajo podporo za spodbujanje demokracije v skladu z obveznostmi iz Pogodbe, vključno z opazovanjem volitev;

(aq) znova poudarijo ključno vlogo, ki jo imajo ženske v misijah za mediacijo in ohranjanje miru v konfliktih; opozorijo, da so ženske na vseh ravneh misij OZN in EU premalo zastopane ter da je treba v razmerah med konflikti in po njih obvezno zaščititi ženske in deklice; poudarijo temeljni pomen zagotavljanja polnega dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic za ženske in deklice v konfliktnih in pokonfliktnih razmerah;

(ar) priznajo resna tveganja, ki izhajajo iz nove oboroževalne tekme in slabitve svetovnih prizadevanj za razorožitev, predvsem zaradi kopičenja jedrskega orožja Rusije, Kitajske in Severne Koreje po ruski enostranski začasni opustitvi izpolnjevanja nove pogodbe o omejevanju strateškega orožja med Rusko federacijo in ZDA (novi START) leta 2023; pozovejo vse države z jedrskim orožjem, naj ustavijo kvantitativno in kvalitativno širitev svojih zalog jedrskega orožja ter sodelujejo v procesih zmanjševanja

tveganja, preglednosti in nadzora nad oborožitvijo; nadaljujejo varovanje in krepitev večstranskih okvirov, ki urejajo neširjenje in nadzor orožja, ter okvirov, ki urejajo izvoz orožja ter blaga in tehnologij z dvojno rabo; spodbujajo in krepijo večstranske instrumente za preprečevanje proizvodnje, kopičenja in uporabe kemičnega in biološkega orožja;

(as) okrepijo prizadevanja za odpravo nekaznovanja in poskrbijo, da bodo storilci odgovarjali za kršitve mednarodnega prava, tudi s podpiranjem hitrega sprejetja konvencije o preprečevanju in kaznovanju hudodelstev zoper človečnost, krepitvijo neodvisnih preiskav mednarodnih kaznivih dejanj ter popolno podporo Mednarodnemu kazenskemu sodišču in Meddržavnemu sodišču kot ključnima neodvisnima in nepristranskima sodnima institucijama, tudi s spoštovanjem Rimskega statuta in priznavanjem zavezujoče narave odredb in sodb Meddržavnega sodišča; obsodijo grožnje brez primere, med drugim tudi tiste, ki so jih izrekle ZDA, s katerimi se sooča Mednarodno kazensko sodišče, ter pozovejo k aktivaciji, učinkoviti uporabi in krepitvi akta EU o blokiranju[6], da bi zaščitili neodvisnost in delovanje mednarodnih pravosodnih organov, zlasti Mednarodnega kazenskega sodišča in Meddržavnega sodišča, ter organov, ki sodelujejo s temi sodišči in jih podpirajo;

(at) pozovejo k celoviti reviziji mednarodnih režimov sankcij, da bi zagotovili večjo učinkovitost, skladnost in odgovornost, hkrati pa preprečili njihovo politizacijo in čim bolj zmanjšali njihov morebitni negativni vpliv na civilno prebivalstvo v skladu z mednarodnim pravom;

(au) obsodijo vse napade, grožnje in nasilna dejanja zoper osebje OZN, pripadnike mirovnih sil in objekte OZN ter pozovejo vse strani v konfliktu, naj spoštujejo varnost, zaščito in nevtralnost osebja in infrastrukture OZN ob popolnem spoštovanju mednarodnega prava, vključno s Konvencijo o varnosti osebja OZN in spremljevalnega osebja; v zvezi s tem poudarijo pogumno delovanje začasnih sil OZN v Libanonu, ki vključuje več evropskih kontingentov, ki delujejo v težkih razmerah, in se poklonijo spominu na vojaka francoskega kontingenta, ki sta bila ubita v napadu Hezbolaha v južnem Libanonu 18. aprila 2026; izrazijo posebno zaskrbljenost zaradi ponavljajočih se napadov na italijansko vojaško osebje, napoteno na misijo začasnih sil OZN v Libanonu, v katerih so bili pripadniki tega osebja ranjeni, ogrožena pa je bila tudi stabilnost mirovnih sil, ter priporočijo

---

6 Uredba Sveta (ES) št. 2271/96 z dne 22. novembra 1996 o zaščiti pred učinki ekstrateritorialne uporabe zakonodaje, ki jo sprejme tretja država, in dejanji, ki na tej zakonodaji temeljijo ali iz nje izhajajo (UL L 309, 29.11.1996, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2271/oj).

izboljšanje usklajenih zaščitnih ukrepov OZN, vključno z neodvisnimi preiskavami in sankcijami proti odgovornim za napade, da bi zagotovili učinkovito delovanje misije in skladnost z resolucijo varnostnega sveta OZN št. 1701;

Trajnostni razvoj in človekove pravice

(av) nadaljujejo z vključevanjem pristopa, ki temelji na človekovih pravicah, v trajnostni razvoj ob priznavanju, da je popolno uresničenje človekovih pravic temelj Agende 2030; poudarijo vodilno vlogo EU kot največjega vira uradne razvojne pomoči na svetu; poglobijo večstransko sodelovanje, da bi okrepili pripravljenost in odpornost na krize in izzive, ki ogrožajo napredek pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja; poudarijo, da morata biti razvojno sodelovanje in dvostranska pomoč EU pogojena s spoštovanjem temeljnih človekovih pravic, demokratičnih načel in vrednot, zapisanih v Pogodbah EU;

(aw) dodatno izkoristijo vzvod strategije Global Gateway kot trajnostno, pregledno, demokratično in na vrednotah temelječo alternativo konkurenčnim infrastrukturnim pobudam, zlasti ruskim in kitajskim, kot strateški instrument za krepitev geopolitične prisotnosti, prepoznavnosti in odpornosti Unije po vsem svetu ter kot pobuda, ki prispeva k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja s spodbujanjem obojestranske rasti, gospodarske dejavnosti in ustvarjanja delovnih mest v partnerskih državah, hkrati pa krepi strateško avtonomijo, geopolitični položaj in globalno verodostojnost EU; vseeno izboljšajo spremljanje skladnosti in ocenjevanje smotrnosti projektov, financiranih v okviru strategije Global Gateway;

(ax) pozdravijo rezultate nedavnih vrhunskih srečanj OZN, na katerih so pozvali k izboljšanju in posodobitvi mednarodnih finančnih institucij, vključno z Mednarodnim denarnim skladom in Svetovno banko; pozovejo k učinkovitejši in bolj vključujoči mednarodni finančni strukturi, povečanju ugodnega in razvojnega financiranja, obravnavanju nevzdržnega dolga z izboljšanimi mehanizmi za odpis in prestrukturiranje dolga ter uskladitvi finančnih tokov s cilji trajnostnega razvoja in podnebnimi zavezami;

(ay) posvarijo pred uporabo finančnega vzvoda, ekstrateritorialnih ukrepov in gospodarske prisile kot orodij zunanje politike, ki rušijo zaupanje v mednarodni finančni sistem ter prispevajo k svetovni nestabilnosti in neenakosti;

(az) nedvoumno potrdijo in zagovarjajo, da je treba v celoti spoštovati vse univerzalne človekove pravice, zlasti tiste, zapisane v konvencijah OZN; pozovejo OZN, naj obsodi svetovne trende spodkopavanja teh pravic, vključno z vse večjo

marginalizacijo človekovih pravic in krčenjem prostora civilne družbe, tudi v dolgoletnih demokracijah;

(ba) spodbujajo na človeka osredotočeno preobrazbo, ki temelji na pravicah, s podpiranjem vključujoče, odprte, varne in zanesljive digitalne prihodnosti ter z zagotavljanjem učinkovitega izvajanja Globalnega digitalnega dogovora;

(bb) še naprej spodbujajo pravice žensk, kot so zapisane v Pekinški deklaraciji OZN in izhodiščih za ukrepanje; uporabijo vsa razpoložljiva orodja za boj proti nasilju nad ženskami in deklicami v EU in po svetu; posebno pozornost namenijo ranljivim in marginaliziranim skupnostim v državah, kjer nacionalne vlade nenehno spodkopavajo pravice žensk; povečajo financiranje EU za Agencijo OZN za ženske, Sklad OZN za prebivalstvo in druge programe OZN, ki si prizadevajo za spodbujanje pravic žensk, enakosti spolov ter opolnomočenje vseh žensk in deklic;

(bc) nadaljujejo dosledni dialog v forumih OZN o potrebi po boju proti nenehni diskriminaciji skupnosti LGBTIQ+ ter zagotovijo enak dostop do socialne zaščite, zdravstvenega varstva, izobraževanja ter dostopa do blaga in storitev; podprejo kampanjo OZN z naslovom Svobodni in enakopravni s povečanjem ozaveščenosti javnosti in spodbujanjem večjega pravnega varstva, zlasti v državah, kjer so diskriminatorne prakse še vedno razširjene;

(bd) dajejo prednost boju proti dezinformacijam, lažnim novicam, ki jih velike spletne platforme širijo z algoritemskim ojačevanjem, rastoči rabi velikih jezikovnih modelov brez ustreznih zaščitnih ukrepov in njihovemu izkoriščanju s strani zlonamernih tujih akterjev ter neizpolnjevanju obveznosti, ki jih imajo velika tehnološka podjetja v skladu z veljavno zakonodajo na tem področju, kar spodkopava demokracijo in volilne procese; pozovejo generalno skupščino OZN, naj sprejme trdnejše okvire za obravnavanje hibridnih groženj, vključno z dezinformacijskimi kampanjami in drugimi nekinetičnimi operacijami vplivanja, ki spodkopavajo demokratične procese in socialno kohezijo po vsem svetu; si prizadevajo za izvajanje globalnega okvira za zaščito mladoletnikov na spletu, vključno z zahtevami za preverjanje identitete na platformah družbenih medijev, da bo vsak uporabniški račun ustrezal fizični osebi, ki uporablja svoje pravno ime in identiteto, hkrati pa zagotovili, da se taki ukrepi izvajajo popolnoma v skladu z veljavnimi standardi o varstvu osebnih podatkov; oddelkom Evropske službe za zunanje delovanje za strateško komuniciranje in predvidevanje zagotovijo zadostna sredstva za učinkovit boj proti dezinformacijskim kampanjam in diskurzu proti EU, ki jih strateško uporabljajo avtoritarni in neliberalni režimi in katerih

namen je spodkopati odnose EU z Latinsko Ameriko, Afriko in Azijo ter zunanje delovanje EU v večstranskih forumih;

(be) poudarijo pomen zagotavljanja varnega okolja, uredniške neodvisnosti in finančne podpore medijem; se borijo proti vse večjim grožnjam novinarjem po vsem svetu, zlasti novinarkam, ki so nesorazmerno pogosto tarča napadov; okrepijo sodelovanje z Uradom visokega komisarja OZN za človekove pravice (OHCHR) pri spodbujanju izvajanja akcijskega načrta OZN za varnost novinarjev in vprašanje nekaznovanosti;

(bf) okrepijo spodbujanje svobode veroizpovedi, misli, vesti in prepričanja, ki je univerzalna človekova pravica, ter pozovejo k odločnejšim ukrepom za zaščito vseh verskih, etničnih in drugih manjšin, vključno s krščanskimi, muslimanskimi in judovskimi skupnostmi; ostro obsodijo preganjanje vseh verskih skupnosti, zlasti kristjanov, ki so žrtve vsesplošnega preganjanja po vsem svetu, in vse oblike nasilja ali diskriminacije drugih verskih skupnosti; pozovejo vse države članice OZN, naj v skladu s svojimi mednarodnimi zavezami na področju človekovih pravic zagotovijo popolno svobodo veroizpovedi in udeleževanja bogoslužja za vse posameznike;

(bg) ponovno poudarijo, da je treba pregledati volilni postopek Sveta OZN za človekove pravice, zlasti da bi preprečili, da v njem sodelujejo države, ki kršijo človekove pravice; poudarijo, da mora generalna skupščina OZN pri izvolitvi članov Sveta OZN za človekove pravice upoštevati zavezanost kandidatov k spodbujanju in varstvu človekovih pravic; pozovejo države članice EU, naj sprejmejo usklajeno stališče v zvezi s članstvom v Svetu OZN za človekove pravice in glasujejo proti vsem kandidatkam tega organa, ki ne spoštujejo človekovih pravic;

(bh) okrepijo zavezo EU, da si bo skupaj s partnerji prizadevala za napredek svetovnega zdravja s podpiranjem kampanj cepljenja, izvajanjem sporazuma o pandemiji, bojem proti nenalezljivim boleznim ter krepitvijo večstranskih mehanizmov za preprečevanje pandemij ter pripravljenost in odzivanje nanje;

(bi) okrepijo spodbujanje umetniške svobode, varstvo kulturne dediščine in kulturnih pravic s podpiranjem dela Unesca in prizadevanji za vzpostavitev mesta stalnega poročevalca EU ali stalnega sogovornika EU pri Unescu;

°

° °

2. naroči svoji predsednici, naj to priporočilo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter v vednost generalni skupščini in

generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov.